Taflen Ffeithiau ynghylch Gofal Iechyd Preifat a Gofal Iechyd a Gomisiynir

Ombwdsmon
OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

Mae'r daflen ffeithiau hon yn egluro sut yr ymdrinnir â chwynion ynghylch gofal a thriniaethau a ddarperir mewn Ysbytai Annibynnol (preifat) neu gan Ddarparwyr Iechyd Annibynnol. Mae hefyd yn rhoi manylion ynghylch sut gallai'r Ombwdsmon eich cynorthwyo os ydych chi'n byw yng Nghymru fel arfer ac yn cael triniaeth gan y Gwasanaeth Iechyd Gwladol mewn ysbyty y tu allan i Gymru.

Dylid darllen y daflen ffeithiau gyda'r daflen wybodaeth gyffredinol am ein gwasanaethau.

Yr hyn gall yr Ombwdsmon ei wneud

Mae Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn ystyried cwynion ynghylch gofal a thriniaethau a ddarperir gan y GIG yng Nghymru a/neu a gyllidir gan y GIG yng Nghymru. Yn gyffredinol, byddai achosion o'r fath yn cynnwys rhai lle mae claf wedi cael ei drin yn un o Feddygfeydd, Clinigau neu Ysbytai'r GIG yng Nghymru, ond gallent gynnwys enghreifftiau lle mae'r driniaeth wedi cael ei darparu mewn Ysbyty Annibynnol yng Nghymru neu mewn rhan arall o'r DU, neu yn un o ysbytai'r GIG mewn rhan arall o'r DU, os trefnwyd y driniaeth ac y talwyd amdani (ei chomisiynu) gan y GIG yng Nghymru.

Er enghraifft, gallai'r Ombwdsmon ymchwilio i gŵyn ynghylch gofal claf sy'n gymwys ar gyfer cyllid Gofal Iechyd Parhaus y GIG (y mae ei gostau gofal yn cael eu talu'n llawn gan y GIG) ac y mae un o Fyrddau Iechyd Cymru wedi trefnu lle iddo mewn cartref gofal preifat ac yn talu am y gofal hwnnw.

Weithiau, bydd y GIG yn trefnu ac yn talu i ddarparwyr preifat, neu i ddarparwyr iechyd y GIG mewn rhannau eraill o'r DU, gynnal rhai mathau o lawdriniaethau neu ddarparu gwasanaethau penodol ar gyfer cleifion sy'n byw yng Nghymru fel arfer. Os oes gennych bryderon ynghylch y gofal a ddarparwyd yn dilyn trefniant o'r fath, mae'n bosibl y bydd yr Ombwdsmon yn gallu eich cynorthwyo, naill ai drwy ystyried y gŵyn ei hun, neu drwy ymgynghori ag Ombwdsmon Statudol arall yn y DU sydd â'r awdurdod yn yr ardal lle darparwyd y gofal. Gallai hyn hefyd fod yn berthnasol os oes gennych chi bryderon am eich gofal, sydd, oherwydd eich bod yn byw gerllaw y ffin Genedlaethol, yn cael ei ddarparu y tu allan i Gymru fel rheol.

Yr hyn nad yw'r Ombwdsmon yn gallu ei wneud

<u>Ni all</u> yr Ombwdsmon ystyried cwynion ynghylch gofal iechyd preifat rydych chi wedi talu amdano eich hun, nac am ofal iechyd preifat y mae yswiriant gofal iechyd preifat wedi talu amdano. Byddai hyn yn cynnwys triniaeth breifat a ddarparwyd yn un o Ysbytai'r GIG neu a ddarparwyd yn breifat gan feddyg, deintydd, offthalmolegydd, fferyllydd neu weithiwr iechyd proffesiynol arall sydd fel arfer yn gweithio yn y GIG neu i'r GIG.

Os byddwch yn cael triniaeth frys mewn ardaloedd eraill yn y DU ac am gwyno am hynny, yn gyntaf oll, bydd angen i chi gwyno'n uniongyrchol wrth yr ysbyty neu'r darparwr iechyd lle cawsoch y driniaeth. Os ydych yn dal yn anfodlon, efallai y bydd modd i chi gwyno wrth yr Ombwdsmon sydd ag awdurdodaeth dros y Sir honno.

Os oes rhywbeth wedi mynd o'i le gyda thriniaeth breifat neu os nad ydych yn fodlon â'r gwasanaeth a gawsoch, gallwch gwyno'n uniongyrchol wrth y darparwr iechyd preifat – bydd gan nifer ohonynt drefn gwyno debyg i'r hyn a ddefnyddir yn y GIG. Mae'n arferol i'r darparwr preifat ymateb yn y lle cyntaf. Os ydych yn dal yn anfodlon ar ôl cael yr ymateb hwnnw, efallai y bydd modd i chi fwrw ymlaen â'r achos drwy'r Llysoedd ac efallai y byddwch, o'r herwydd, am ymgynghori â chyfreithiwr.

Materion i gadw mewn cof

Mae'r trefniadau ar gyfer comisiynu gofal iechyd y tu allan i'r GIG yng Nghymru yn aml yn gymhleth, ac efallai nad yw'n glir i chi ar yr adeg y mae eich anghenion gofal yn cael eu bodloni pwy sy'n gyfrifol am dalu am y gofal hwnnw. Dylai'r Bwrdd Iechyd Lleol sy'n gwasanaethu'r ardal rydych yn byw ynddi allu rhoi gwybod i chi ai ef sy'n talu'r costau.

Gwybodaeth bellach

Gall eich **Cyngor Iechyd Cymuned** ddarparu help a chefnogaeth i chi pan fyddwch yn gwneud y gŵyn, a hynny am ddim. Gellir cael manylion cyswllt eich Cyngor Iechyd Cymuned lleol yn eich llyfr ffôn lleol. Neu, gallwch eu cael ar wefan **Bwrdd Cynghorau Iechyd Cymuned Cymru** yn: www.wales.nhs.uk/sitesplus/899/cymraeg neu drwy ffonio'r llinell gymorth ar 0845 6447814.

Mae'n bosib y gall eich **Bwrdd Iechyd** eich helpu hefyd. Gellir gweld manylion cyswllt eich Bwrdd Iechyd lleol chi yn: www.wales.nhs.uk/eingwasanaethau/cyfeiriadur

Gellir gweld enghreifftiau o achosion y mae'r Ombwdsmon wedi eu hystyried ar ein gwefan. Ewch i www.ombwdsmon-cymru.org.uk

Os ydych yn ansicr a fyddai'r Ombwdsmon yn gallu edrych i mewn i'ch cwyn, cysylltwch â ni:

- **ffoniwch** 0845 601 0987;
- **e-bostiwch** holwch@ombwdsmon-cymru.org.uk;
- **ewch i'r wefan** www.ombwdsmon-cymru.org.uk;
- **ysgrifennwch at:** Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
  1 Ffordd yr Hen Gae, Pencoed CF35 5LJ